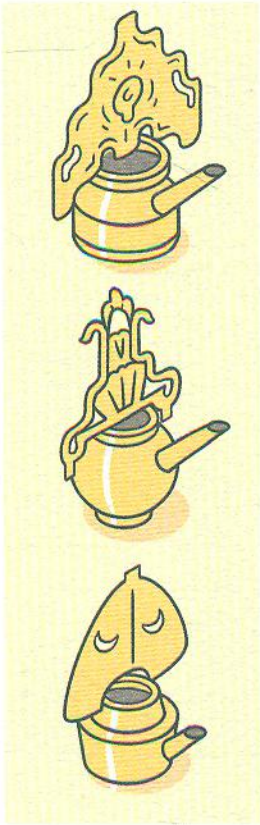

ГРА ЗІ СВІТЛОМ

Рухомі картинки – це доволі давній різновид розваг. Люди певним чином взаємодіяли з вогнем іще в доісторичні часи, відколи навчилися його добувати. Але, як свідчать наукові факти, використати вогонь для того, щоб зобразити сценки з життя, вперше додумались у стародавній Східній Азії.

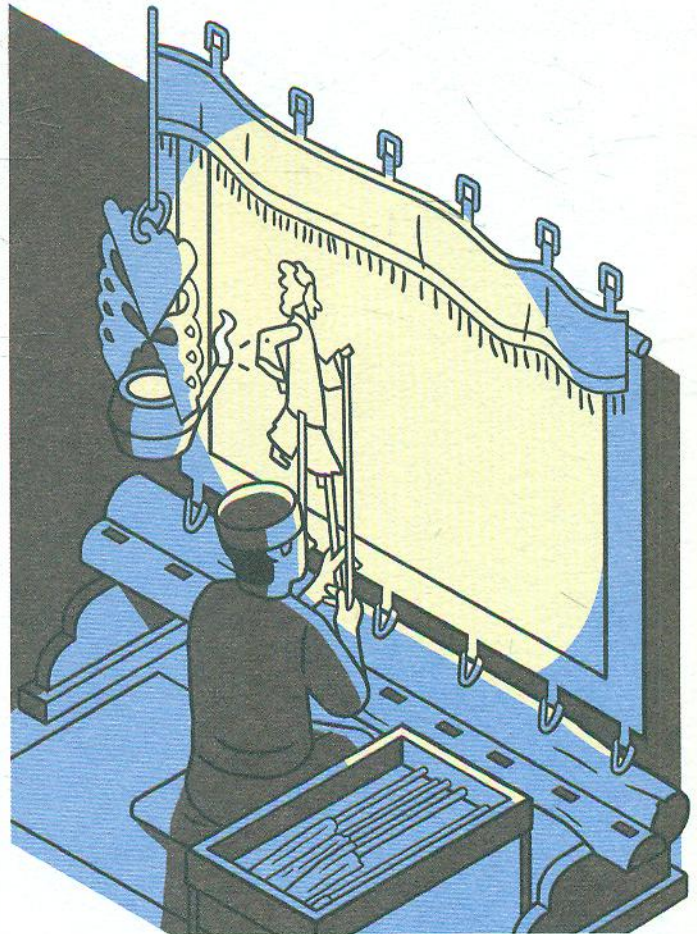

Людина бронзової доби насолоджується приемним світлом і теплом багаття.

Олійні лампи часто мали химерні оздоби.

У театрі тіней такого штибу маріонеток поміщали між екраном і джерелом світла так, щоб глядачі бачили їхні темні фігурки. Такі традиційні вистави досі показують в Індонезії, Таїланді та Малайзії.

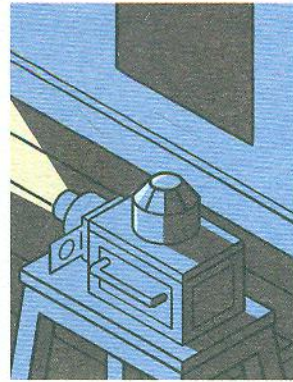
Чарівним ліхтарем охоче
 послуговувалися науковці.
 Тут я уявив, як Ада Лавлейс за його
 допомогою демонструє роботу
 різничевої машини.

Давні прилади

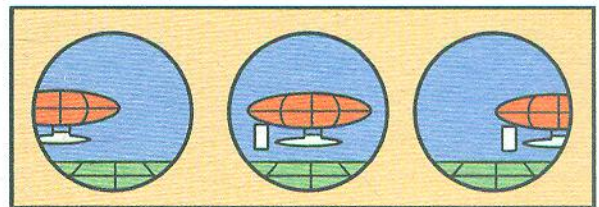
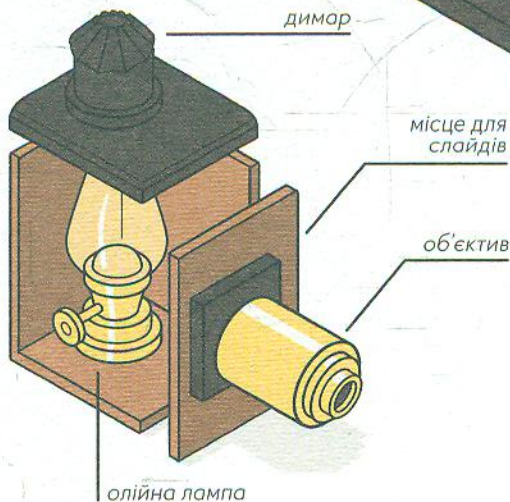
Ймовірно, так само з давніх-давен людям
 відомий і оптичний феномен камери-
 обскура. Коли сонце просвічувало крізь
 дірки у звіриних шкурах чи між камінням
 печер, наші предки могли спостерігати
 явище оберненої проєкції. Упродовж
 XVII ст. нова хвиля зацікавлення оптикою
 привела до винайдення телескопа
 та мікроскопа. А 1659 року нідерландський
 математик і астроном Християн Гюйгенс
 сконструював робочий «чарівний ліхтар»,
 який у наші часи називали би проєктором.

ХРИСТИЯН
 ГЮЙГЕНС

Чарівний ліхтар складався з об'єктива,
 джерела світла і зображення, нанесеного
 на скляну пластину. Цей прилад викорис-
 товували для навчання й розваги, а механі-
 ки призвичаїлися швидко змінювати слай-
 ди, щоби створювати ілюзію руху.

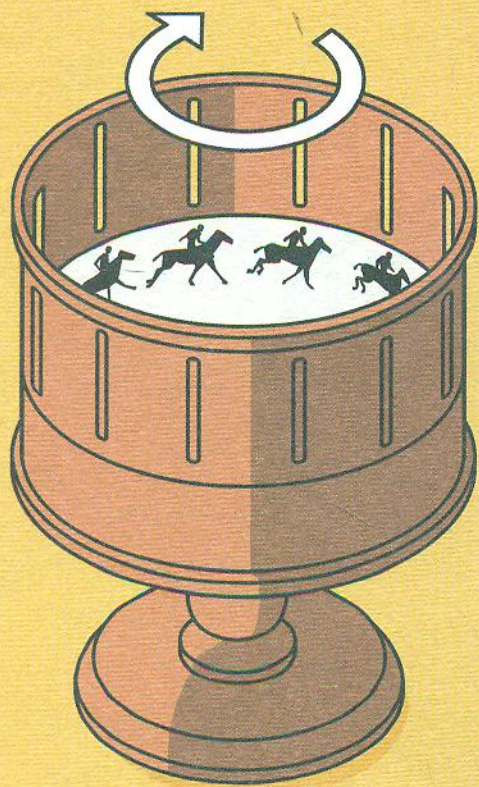

Слайд, що зображає дирижабль у польоті.

Промислова революція провістила велику епоху наукових відкриттів. Дослідники-першопрохідці й тиранічні імперії об'єднали світ й уможливили неймовірну для попередніх віків швидкість обміну інформацією й технологіями.

ЗООТРОП

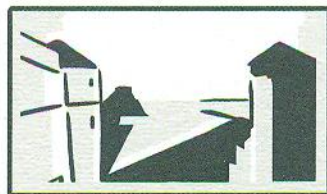
У цей період було винайдено чимало нових пристроїв, зокрема і зоотроп — обертовий барабан, на внутрішній бік якого у певній послідовності наносили малюнки. Якщо такий барабан добряче розкрутити, наш мозок сприйматиме зміну зображень як один неперервний рух.

Фільм

Слово «фільм» означає, зокрема, «фоточутлива плівка для відтворення зображень». Для того, щоб зрозуміти, як саме відбувається цей процес, потрібно було провести силу-силенну наукових експериментів. Французький винахідник Нісефор Ньєпс одним із перших досягнув у цьому певних успіхів. Його «Вигляд з вікна в Ле-Гра» — найдавніша з відомих нам фотографій. Однак власне фоточутливу целулоїдну плівку, з якою працювали всі фотографи аж до цифрової доби, винайшли після багатьох спроб і помилок лише наприкінці століття.

НІСЕФОР НЬЄПС

Перша фотографія (1827)

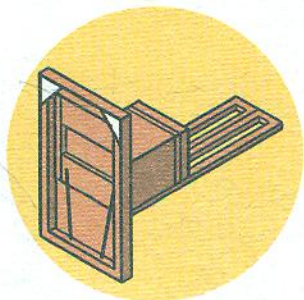

Вивчення руху

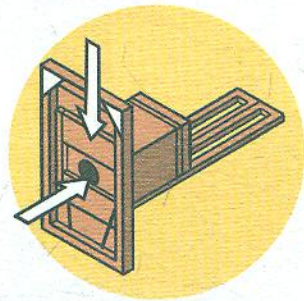
Якось англійський науковець Едвард Майбридж вирішив з'ясувати, чи й справді коні під час галопу відривають від землі всі чотири копита (і таки відривають). Для свого експерименту він використав не одну, а цілу низку камер водночас. Його напрацювання дозволили вдосконалити витримку камери та збільшити чутливість плівки.

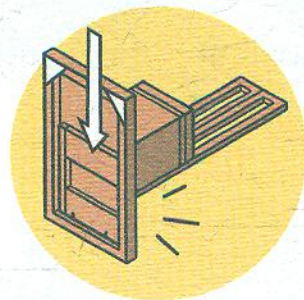
ЕДВАРД
МАЙБРИДЖ

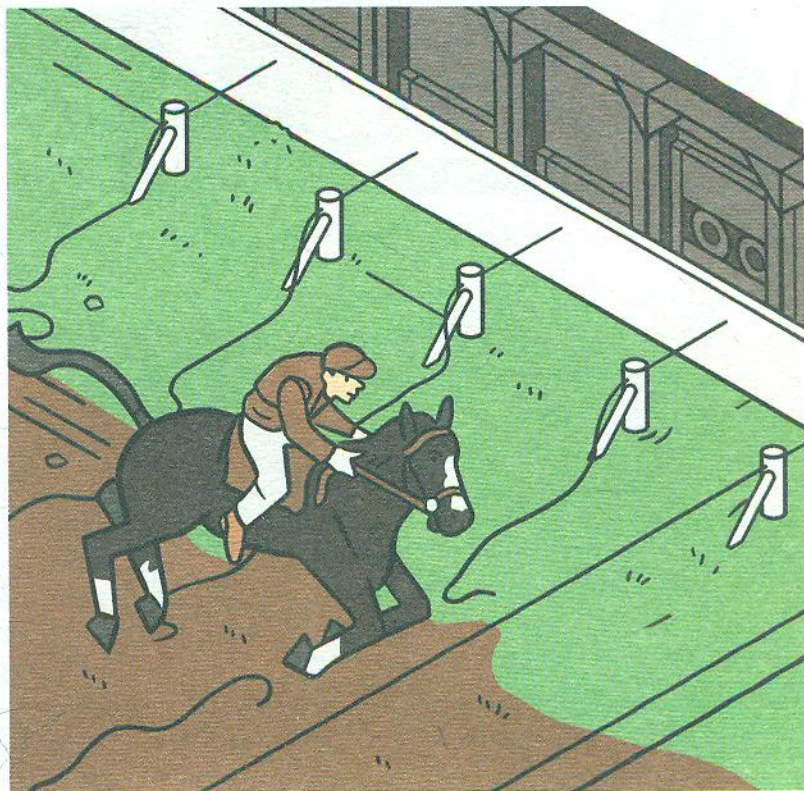
1. Камера в початковій позиції.

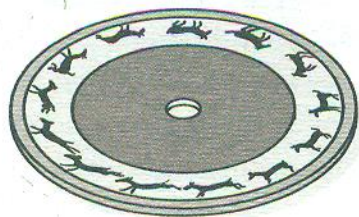
2. Затвор, який опускали механічно за допомогою шнура-розтяжки.

3. Закритий затвор у кінцевій позиції.

Кінь, який мчить повз ряд камер.

А ще Майбридж винайшов зоопраксископ і, скориставшись ним, 1879 року створив ілюзію руху послідовно відзнятих зображень. Цей пристрій був елегантним у своїй простоті. Майбридж накладав фотографії на скляний диск, який потім розкручував перед джерелом світла. Так виникала рухома проекція.